

Klinika Ortopedii i Ortopedii Dziecięcej
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
Centralny Szpital Kliniczny – Centrum Kliniczno-Dydaktyczne
Ul. Pomorska 251, 92-217 Łódź
Tel: 42 201 42 50 fax: 42 201 42 51
e-mail: blazej.pruszczynski@umed.lodz.pl
Kierownik: prof. dr hab. n. med. Andrzej Borowski

Łódź, 17.03.2025

Recenzja rozprawy doktorskiej

„Wpływ morfologii stawu biodrowego na objawy spastycznej choroby stawu biodrowego”

Autorstwa lekarza Macieja Kasprzyka

Spastyczna choroba stawu biodrowego wiąże się początkowo z podwichnięciem, a następnie prowadzi do zwichnięcia stawu biodrowego. Nielezione, postępujące przemieszczenie stawu biodrowego ma negatywny wpływ na jakość życia chorego. Może skutkować utrwalonymi deformacjami kończyn dolnych, pojawieniem się problemów z lokomocją u dzieci chodzących, nasilać dolegliwości bólowe podczas zmian pozycji. Najważniejszymi wydają się jednak być narastające trudności w opiece nad pacjentami przez ich rodziców i opiekunów oraz problemy wytrwaniem w codziennych aktywnościach.

Podjęcie przez Doktoranta badań nad tym ważnym zagadnieniem należy przyjąć z dużym uznaniem.

Przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska lekarza Macieja Kasprzyka jest oparta na cyklu czterech monotematycznych publikacjach, w trzech Doktorant jest pierwszym autorem. Na ten cykl składają się prace o łącznym IF = 3.5 i 240 pkt MNiSW,

Opracowane zestawienie naukowe poprzedzone jest opisem licznych osiągnięć naukowych doktoranta, które miały miejsce już w czasie studiów.

Lekarz Maciej Kasprzyk jest współautorem łącznie siedmiu artykułów naukowych o łącznej wartości współczynnika oddziaływania IF 6.427 pkt i 390 pkt MniSW – w tym pięciu jako pierwszy autor (IF 5.127 i 330 pkt MniSW).

Prace zostały opublikowane w recenzowanych czasopismach o zasięgu światowym a zatem zostały już ocenione i zaakceptowane przez recenzentów przed zakwalifikowaniem ich do druku. Kolejne recenzowanie prac uważam w związku z tym za bezzasadne, odniosę się zatem do ogólnej oceny całości rozprawy doktorskiej.

Dysertacja liczy łącznie 67 stron, które zawierają stronę tytułową, podziękowania, spis treści, skróty użyte w dziele. Kolejnym rozdziałem jest opis własnej działalności naukowej. W dalszej części przechodzimy do wprowadzenia już bezpośrednio w zagadnienia dotyczące spastycznej choroby stawu biodrowego. Rozbudowany wstęp omawia patologie kostne, mięśniowe i neurologiczne, przygotowuje czytelnika do kolejnych rozdziałów dysertacji.

Szczegółowe cele pracy autor określił następująco:

1. Określenie czy system klasyfikacji wg Rutza jest rzetelnym narzędziem do oceny morfologicznej bliższej części kości udowej u pacjentów z MPD.
2. Zbadanie zmian jakości życia po skojarzonym leczeniu rekonstrukcyjnym w obrębie stawu biodrowego u pacjentów z MPD w trakcie 2 letniej obserwacji.
3. Ocena zmian kształtu głowy kości udowej i jakości życia podczas długoterminowej obserwacji u pacjentów leczonych za pomocą rekonstrukcji stawu biodrowego.

W kolejnych etapach opracowania naukowego autor po krótko omawia publikacje, które stanowią skład monografii. Opis jest wzbogacony rycinami, diagramami i wykresami co ułatwia zrozumienie wyników.

W dalszej części doktorant przechodzi do podsumowania i opisanie łącznych wniosków i wyników, które autor zawarł w podpunktach.

1. Klasyfikacja Rutza okazała się rzetelnym narzędziem do oceny morfologii głowy kości udowej u pacjentów z MPD.
2. Wykazano długoterminową i krótkoterminową skuteczność leczenia rekonstrukcyjnego w obrębie stawu biodrowego u pacjentów z MPD w zakresie stabilizacji stawu biodrowego.
3. Leczenie rekonstrukcyjne stawu biodrowego ma pozytywny wpływ na remodeling głowy kości udowej.
4. Otwarta repozycja stawu biodrowego połączona z osteotomią detorsyjnowaryzującą międzykrętarzową bliższego końca kości udowej oraz osteotomią transiliakalną według Degi poprawia jakość życia pacjentów i zmniejsza dolegliwości bólowe.

Ostatni wniosek, mimo iż nie został bezpośrednio sformułowany jako problem badawczy, logicznie wypływa z treści cyklu prac.

Z obowiązku recenzenta zwróciłem uwagę na dobór pacjentów głównie z grup IV i V GMFCS, mimo iż celem było opisanie pacjentów z grup III, IV i V GMFCS. Wynika to przede wszystkim z bardzo niewielkiego odsetka zwichniętych stawów biodrowych w tej pierwszej grupie.

Drugim punktem, który wymaga doprecyzowania i ujęcia w dyskusji w przyszłości jest, cytuję „Dochodzi bowiem do stopniowego wzrostu wartości antetorsji szyjki kości udowej oraz kąta szyjkowo-trzonowego”. W badaniach opublikowanych przez Robin z 2008 (występuje w piśmiennictwie) i 2015r, ten autor zwraca uwagę na brak optymalizacji parametrów kąta szyjkowo-trzonowego i antetorsji szyjki kości udowej wskutek braku adekwatnej pionizacji i lokomocji, a nie pogorszenia tych parametrów z początkowo lepszych wartości.

W podsumowaniu stwierdzam, że treść pracy doktorskiej jest zgodna z tytułem rozprawy. Autor posługuje się jasnym i zrozumiałym językiem. Metodyka pracy jest prawidłowa. Wnioski są zredagowane jasno opierając się o uzyskane wnioski, zgodnie z założeniami pracy. Wyniki pracy mają

bezpośrednie odzwierciedlenie w codziennej praktyce lekarzy zajmujących się spastyczną chorobą stawu biodrowego u dzieci.

Doktorant wykazał dużą dociekliwość badawczą, umiejętność samodzielnego rozwiązania problemu oraz dobre przygotowanie teoretyczne w realizacji podjętego tematu. Warte podkreślenia jest także współpraca doktoranta z badaczami na arenie międzynarodowej co zaowocowało powstaniem wielośrodkowych publikacji.

Drobne błędy literowe, interpunkcyjne i składni nie wpływają na jakość pracy naukowej. Przedstawione uwagi nie wpływają na pozytywną ocenę dysertacji, która ma nie tylko wartość naukową, ale co bardzo ważne, ma szansę przełożyć się na postępowanie praktyczne z pacjentem.

Stwierdzam, że rozprawa doktorska lek. med. Macieja Kasprzyka p.t. „Wpływ morfologii stawu biodrowego na objawy spastycznej choroby stawu biodrowego” **spełnia warunki** określone w ustawie z dnia 20 lipca 2018 Prawo o Szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668, art. 187).

Recenzja jest pozytywna.

Biorąc pod uwagę zagadnienie jakie zostało poddane badaniom przez doktoranta, jego znaczenie zdrowotne i humanistyczne, mam zaszczyt wnioskować o wyróżnienie tej pracy. Dysertacja spełnia także wymóg formalny dotyczący liczby punktów IF i MNiSW. Praca powstała w gronie międzynarodowym co stanowi kolejny wyróżniający punkt.

Mam zatem zaszczyt przedstawić na ręce Pana Przewodniczącego Wysokiej Rady Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu wniosek o **dopuszczenie** Pana lek. med. Macieja Kasprzyka do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Z wyrazami szacunku

Dr hab. n. med. Błażej Pruszczyński, prof. UM w Łodzi
Klinika Ortopedii i Ortopedii Dziecięcej UM w Łodzi